

ANALITIČKI PRISTUP FINANCIRANJU DUGOTRAJNE IMOVINE PUTEM LEASINGA

Datum prijave: 21.11.2014.
Datum prihvatanja: 15.12.2014.

UDK: 336.77
Stručni rad

izv.prof.dr.sc. Dominika Crnjac Milić

Elektrotehnički fakultet

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Kneza Trpimira 2B, 31000 Osijek, Hrvatska
Telefon: +385 (0) 31 224-600 Fax: +385 (0) 31 224-605 E-mail: dominika.crnjac@etfos.hr

SAŽETAK - U svom poslovanju poduzetnici se često susreću s donošenjem poslovne odluke o financiranju dugotrajne imovine uz pomoć banaka i leasing društava. U Republici Hrvatskoj je leasing kao oblik financiranja nabave raznih sredstava potrebnih za rad tvrtki sve više prisutan. Oblika leasinga ima više i razlikuju se s aspekta pravnog vlasništva predmeta s ugovorene visine učešća ili jamčevine, troškova sklapanja leasing ugovora, troškova održavanja sredstva za rad pribavljenih putem leasinga te uvjeta raskida leasing ugovora.

Radom su analizirana obilježja operativnog i financijskog leasinga kao dva najčešće korištena oblika leasinga u praksi, no razmatrani su još neki oblici leasinga. Cilj pisanja ovoga rada je olakšavanja donošenja važne odluke pri nabavi dugotrajne imovine u tvrtkama pa je u općem kontekstu ovoga problema dana i usporedba između financiranja putem leasinga i kredita.

Ključne riječi: operativni leasing, financijski leasing, kredit, trošak, kamata, učešće

SUMMARY - In their business operations, entrepreneurs are often faced with making business decisions in relation to the financing of fixed assets with the help of banks and leasing companies. A lease is increasingly present as a form of financing procurement of various resources required to operate companies in the Republic of Croatia. There are many types of lease that differ in terms of legal ownership of the leased asset, the tax effects of the lease, the duration of the lease agreement, the amount of leasing instalments, interest, the amount of the agreed participation, the cost of conclusion of the lease agreement, the cost of maintenance for the resources obtained through leasing and conditions of termination of the lease agreement.

The paper analyses the characteristics of the operating and finance lease as the two most common types of lease used in practice, but it also considers some other forms of lease. The aim of this paper is to facilitate important decision-making in the purchase of fixed assets in companies, and in the general context of this problem, to compare methods of financing through leasing and loan.

Keywords: operating lease, finance lease, loan, cost, interest, anticipation

1. UVOD

Leasing je poseban oblik financiranja koji ovisno o odredbama u sklopljenom ugovoru može poprimiti obilježje najma određenog sredstva (operativni leasing) ili kupoprodaje nekog sredstva (financijski leasing). Naziv „leasing“ (porijeklo: engl. „to lease“) nameće ideju da se radi o najmu ili zakupu pojedinog sredstva, no nikako se s tim pojmovima ne smije izjednačiti. Ključni razlog je što kod najma imamo dvostrani odnos najmodavca i najmoprimca, dok je kod leasinga prisutan trostrani odnos u kojem sudjeluju dobavljač sredstva ili opreme (može biti zastupnik u prodaji ili proizvođač), korisnik leasinga, te davatelj leasinga (financijska ustanova ili leasing društvo). Ključni razlog koji neupućene navodi na krivi zaključak je to da ugovor o leasingu omogućava korisniku leasinga da uz mjesečnu naknadu na privremenu uporabu dobije neku opremu, prijevozno sredstvo ili nekretninu potrebnu za rad. Ključna pozitivna značajka leasinga je da u konačnici korisnik leasing financiranja nekog sredstva ne mora postati

vlasnik, a kroz ugovoreni period korištenja si je priskrbio tim sredstvom određenu zaradu.¹

Financiranja dugotrajne imovine leasingom zasnivaju se na činjenici da je profitabilnost neke imovine u određenom vremenskom razdoblju utemeljena na novčanim primicima u tom razdoblju, umanjena za primitke na kraju razdoblja i podijeljena s novčanim primicima na početku razdoblja. Imovina donosi profit samo ako se kapitalizira, ako je u spoju s radom da bi stvorila novu vrijednost, odnosno profit. Mirujuća imovina donosi samo troškove pa je stoga za poduzetnika vlasništvo luksuz.²

U prvom dijelu rada analizirane su značajke osnovna dva tipa leasinga- operativnog i financijskog. Drugi dio rada prikazuje nekoliko drugih aspekata podjele leasinga prisutnih na tržištu. Treći dio rada posvećen je elementima leasing ugovora, kao i zakonskoj regulativi. Četvrti dio rada posvećen je postupku realizacije leasing ugovora te osvrtno na razliku leasinga kao oblika financiranja i kredita.

¹ Braovac, I. i Jurić, M. (2009.): Leasing u teoriji i praksi. Zagreb: Centar za računovodstvo i financije

² Vukičević, M. (2000.): Financiranje malih poduzeća. Zagreb: Rif

2. OPERATIVNI vs FINANCIJSKI LEASING

Operativni leasing je oblik financiranja vozila, opreme, pokretnina i nekretnina. Njegova osnovna karakteristika je najam predmeta leasinga. Vlasnik predmeta leasinga je leasing društvo, a korisnik leasinga za korištenje predmeta leasinga plaća mjesečnu naknadu. Davatelj leasinga snosi troškove amortizacije tog objekta leasinga i primatelj leasinga nema ugovorenu opciju kupnje, a rizici i koristi povezani s vlasništvom na objektu leasinga većim dijelom ostaju na davatelju leasinga, odnosno ne prenose se na primatelja leasinga.³

Obilježje operativnog leasinga je manji angažman financijskih sredstava kod korisnika leasinga, nego kod financijskog leasinga.

Temeljem ugovora kod operativnog leasinga korisnik leasinga je dužan uplatiti iznos jamčevine (pologa) leasing društvu.⁴ Njezin iznos se određuje temeljem kalkulacije leasing ugovora, a osnovica za izračun je neto vrijednost predmeta leasinga (kupoprodajna vrijednost umanjena za iznos poreza-PDV).

Postotak jamčevine ovisi o nekoliko faktora, kao što je vrsta predmeta leasinga, korisni vijek trajanja predmeta leasinga, željeni rok otplate (najčešće je to 25%).

Mjesečna rata, tj. najamnina je jednaka tijekom cijelog roka otplate, a korisnik leasinga ju u poslovnim knjigama iskazuje kao mjesečni najam i pri tome ona kao takva u cijelosti predstavlja mjesečni trošak korisnika.

Financijski leasing je također oblik financiranja vozila, opreme i pokretnina, ali kod ovog oblika financiranja korisnik ne plaća najam predmeta leasinga, već mjesečnu ratu. Primatelj leasinga u razdoblju korištenja objekta leasinga plaća davatelju leasinga naknadu koja uzima u obzir cjelokupnu vrijednost objekta leasinga, snosi troškove amortizacije tog objekta leasinga i opcijom kupnje može steći pravo vlasništva nad tim objektom leasinga po određenoj cijeni koja je u trenutku izvršenja te opcije manja od stvarne vrijednosti objekta leasinga u tom trenutku, a rizici i koristi povezani s vlasništvom na objektu leasinga većim dijelom prenose se na primatelja leasinga.⁵

Za razliku od operativnog leasinga kod financijskog leasinga ugovorom se određuje visina akontacije od bruto vrijednosti predmeta leasinga (od kupovne vrijednosti predmeta leasinga, tj. vrijednosti s PDV-om). Leasing društvo nakon kupnje predmeta leasinga isti predmet fakturira korisniku leasinga, ali uz uvjet obročne otplate, te vlasništvom nad predmetom leasinga dok traje otplata.

Pri tome, korisnik leasinga temeljem fakture koju je primio od leasing društva bilancira predmet leasinga kao svoju imovinu, ali u njegovo vlasništvo prelazi tek kada otplati posljednju leasing ratu. Ovdje se radi o obliku kupoprodaje uz obročnu otplatu, pa se i mjesečna naknada oblikuje na drugi način. Mjesečna naknada se sastoji od glavnice, kamate i PDV-a na kamatu. Računovodstveno za korisnika financijskog leasinga to znači da će glavnicom zatvarati svoju obvezu otplate prema leasing društvu, kamatu će knjižiti kao trošak, a PDV kao pretporez po ulaznom računu sukladno Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, ovisno o predmetu leasinga, tj. o svrsi uzimanja predmeta na leasing (postoje zakonska ograničenja za priznavanje pretporeza)⁶.

Kod operativnog leasinga automatski prijenos vlasništva na korisnika leasinga nad predmetom leasinga nije moguć, no nakon isteka leasing ugovora nudi se opcija kupovine predmeta leasinga (pri čemu korisnik može otkupiti predmet leasinga, a kupovna cijena odgovara ostatku vrijednosti), opcija nastavka leasinga (korisnik može sklopiti novi ugovor o leasingu s obzirom na ostatak vrijednosti i odgovarajući rok otplate), te opcija povrata predmeta leasinga (korisnik može izvršiti povrat predmeta leasinga prema ugovorom uvjetovanom stanju predmeta leasinga). Financijski leasing ne uključuje usluge održavanja, nije opoziv i mora se u cijelosti otplatiti za razliku od operativnog leasinga.⁷

Zajednička karakteristika ova dva oblika leasinga je da korisnik leasinga sam odabire predmet leasinga, dogovara isporuku predmeta i pribavlja ponudu dobavljača temeljem koje leasing kuća vrši plaćanje i kupoprodaju predmeta leasinga.

3. DRUGI ASPEKTI PODJELE LEASINGA PRISUTNIH NA TRŽIŠTU

Osim prethodno navedene dvije vrste leasinga, podjela se vrši i prema modelu, vrsti predmeta leasinga, vrsti učešća te posebnom obliku - „sale & lease back“.

3.1. Podjela leasinga prema modelu

Leasing s punom amortizacijom je oblik financijskog leasinga tijekom čijeg se trajanja amortiziraju svi troškovi davatelja leasinga (troškovi nabave, refinanciranja itd.). Korisnik leasinga otplaćuje cjelovito dugovanje uključujući i kamate. Ovaj oblik leasinga se uglavnom ne koristi kod leasinga vozila.

Leasing s djelomičnom amortizacijom ili leasing s ostatkom vrijednosti ima značajku da se pri sklapanju

³ Zakon o leasingu, NN 141/13

⁴ Cinotti, K. et al. (2005.): Leasing u praksi. Zagreb: Centar za računovodstvo i financije

⁵ Zakon o leasingu, NN 141/13

⁶ Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost, NN 79/13-35/14

⁷ Vukičević, M. (2000.): Financiranje malih poduzeća. Zagreb, Rif

ugovora dogovara određeni fiksni iznos, tzv. ostatak vrijednosti, koji se za vrijeme osnovnog trajanja leasinga ne otpisuje. Po isteku vremena leasing ugovora korisnik ima mogućnost otplate ostatka vrijednosti postati vlasnikom predmeta leasinga.

Iz prethodno navedenog je očito da je kod leasinga s djelomičnom amortizacijom mjesečna rata viša i da je ukupno zaduženje za vrijeme trajanja ugovora veće s obzirom da se fiksirani ostatak vrijednosti ne amortizira.

Iako se čine sličnim, ovaj oblik leasinga se ne smije poistovjetiti s operativnim leasingom. Naime, kod ovog oblika korisnik ima pravo prijevremenog raskida ugovora, ali je u tom slučaju obavezan davatelju leasinga nadoknaditi razliku do pune amortizacije svih troškova davatelja leasinga.

3.2. Podjela leasinga prema vrsti predmeta leasinga

Leasing nekretnina je oblik financiranja nepokretnih privrednih dobara kao što su proizvodni pogoni, športske dvorane, poslovne zgrade, upravne zgrade itd. U području leasinga nekretnina paleta usluga koju pružaju leasing društva je široka, od samog financiranja dobra putem leasing ugovora do ugovora o široj usluzi kao što je nalaženje adekvatnog dobra, organizacije i upravljanja gradnjom do predaje objekta po sistemu ključ u ruke i sl.

Leasing pokretnina je oblik financiranja svih pokretnih privrednih dobara, kao što su informatička oprema, uredska oprema, strojevi za proizvodnju, građevinski strojevi, motorne jahte i sl.

Leasing motornih vozila predstavlja posebnu vrstu leasinga pokretnina kojim se financiraju sve vrste motornih vozila, teretnih vozila, priključnih teretnih vozila, autobusa, motocikala i sl.

3.3. Podjela leasinga prema vrsti učešća

Leasing s uplatom cjelokupne jamčevine je tip leasinga gdje se uplaćuje jamčevina na početku otplate, a korisnik leasinga onda plaća manju leasing najamninu jer se za udio jamčevine umanjuje neto vrijednost predmeta leasinga pa je ostatak vrijednosti koji je osnovica za izračun mjesečnih najamnina manji iz čega proizlazi i manja najamnina.

Leasing s ostatkom vrijednosti je tip leasinga gdje nije nužna uplata udjela na početku otplate, nego se taj udio može ostaviti za kraj otplate, te je onda osnovica za kalkulaciju i izračun mjesečne najamnine veća. Moguća je također i uplata dijela jamčevine na početku otplate te ostatak vrijednosti na kraju ugovora. Iznos uplata ovisi o ekonomskom vijeku trajanja dobra i roku otplate. Ovakav oblik

financiranja nije najpogodniji za leasing društva iz razloga što korisnici leasinga sami izabiru predmet leasinga (prema svojim željama i potrebama), a ukoliko po isteku ugovora ne žele otkupiti predmet leasinga, leasing društvu u vlasništvu ostaje predmet specifične namjene koje je na tržištu teže prodati zbog tehničke zastarjelosti, npr. neki strojevi za specifične oblike obrade i proizvodnje, informatička oprema i sl.

S druge strane leasing društva imaju razloga plasirati ovaj oblik leasinga na tržište, jer je kod ove vrste leasinga zarada veća s obzirom na veću osnovicu na koju se obračunava kamata.

Zajednička karakteristika ovih oblika je da se iznos jamčevine po isteku ugovora vraća korisniku leasinga, osim ako se posebno ne ugovori da će se iz tog iznosa za vrijeme trajanja leasing ugovora pokrivati neka neplaćena potraživanja. U koliko korisnik leasinga želi otkupiti predmet leasinga, onda iznos jamčevine predstavlja vrijednost otkupne cijene koja će biti uvećana za PDV.

3.4. Oblik Sale & lease back

Poseban oblik financijskog leasinga kod kojeg stranka prodaje leasing društvu predmet iz dugotrajne imovine koji je u njenom vlasništvu, da bi neposredno nakon toga leasing društvo s tom strankom sklopilo ugovor o leasingu za isti taj predmet. Pri takvoj transakciji kupoprodajna cijena predmeta leasinga treba odgovarati tržišnoj cijeni. U praksi vrijednost takvog predmeta financiranja određuje sudski vještak. Razlog korištenja ove vrste leasinga je što korisnik u svojoj bilanci na taj način aktivira tihe rezerve te poduzeće ostvaruje dodatnu likvidnost.⁸

4. ELEMENTI LEASING UGOVORA I ZAKONSKA REGULATIVA

U Hrvatskoj leasing ugovor se temelji na različitim zakonima. Ne ulazi u neku poznatu ugovornu kategoriju. Čini ga spoj više različitih ugovora koji je prilagođen zahtjevima tržišta.

Elementi leasing ugovora su trajanje ugovora, naknada za leasing (vezana uz kamatnu stopu), korištenje predmeta leasinga, održavanje predmeta leasinga, snošenje rizika, davanje predmeta leasinga u podnajam (u koliko su stranke obostrano suglasne), povrat predmeta leasinga te raskid ugovora.

Trajanje ugovora se ugovara s obzirom na korisnik vijek trajanja predmeta leasinga, s obzirom na želju korisnika, ali i s obzirom na njegovu kreditnu sposobnost.

Naknada za leasing se određuje s obzirom na ukupne troškove prilikom nabave, a korisnik se

⁸ Palepu, K. G., Healy, P. M. i Bernard, V. L. (2004): *Business Analysis & Valuation: Using Financial Statements*, 3rd edition. USA: Thomson, South-Western

obvezuje redovito podmirivati taj iznos koji je izražen u ugovoru. Udio kamate u naknadi se prilagođava promjenama na tržištu novca i kapitala.

Korištenje predmeta leasinga, održavanje predmeta leasinga i snošenje rizika dijeli se na obveze davatelja i korisnika leasinga.

Davatelj leasinga je dužan kupiti predmet leasinga te ga temeljem ugovora o leasingu dati na korištenje korisniku pod određenim uvjetima.

Korisnik leasinga se obvezuje održavati predmet leasinga u funkcionalnom i za okolinu sigurnom stanju, zaštititi predmet leasinga od propadanja, te redovito podmirivati mjesečne obveze prema davatelju leasinga. Kao instrumenti osiguranja od ne podmirivanja obveza kod leasinga se koriste mjenice i zadužnice.

Podnajam predmeta leasinga je jedna od mogućnosti, ali uz suglasnost davatelja leasinga koji ima pravo zabraniti ili odbiti zahtjev za davanje predmeta leasinga u podnajam.

Raskid ugovora od strane davatelja leasinga može biti uzrokovan kašnjenjem plaćanja leasing naknada ili drugih dospjelih davanja od strane korisnika. Ugovor može biti raskinut i ako se korisnik leasinga ne pridržava odredbi iz ugovora, ako se nad njim vrši stečajni postupak, ovrha, prisilne nagodbe te u koliko korisnik ne koristi predmet leasinga kao što je dogovoreno ugovorom.

Korisnik leasinga može samo sporazumno s davateljem leasinga prijevremeno raskinuti ugovor, npr. zbog zamjene predmeta leasinga ili preuzimanja ugovora od treće osobe.

Povrat predmeta leasinga moguće je ostvariti nakon isteka leasing ugovora ili u slučaju raskida ugovora.

Predmet leasinga mora biti u funkcionalnom stanju, te njegova očuvanost treba odgovarati u trenutku predviđenoj amortizaciji. Sva oštećenja i pad vrijednosti uslijed prevelike korištenosti predmeta leasinga snosi korisnik leasinga, a po procjeni ovlaštenog procjenitelja.

5. POSTUPAK REALIZACIJE LEASING UGOVORA

Postupak realizacije leasing ugovora može se podijeliti na više faza. Prva faza je prikupljanje ponuda za financiranje predmeta putem leasinga. Najvažniji elementi ponude su kupovna cijena, trajanje ugovora, ostatak vrijednosti i udio budućeg korisnika leasinga.

Kupovna cijena je osnova za izračun leasing naknade, a na osnovi nje se izračunava i udio budućeg korisnika leasinga u ukupnoj vrijednosti ugovora.

Trajanje ugovora se određuje prema potrebama i mogućnostima korisnika u dogovoru s davateljem leasinga.

Ostatak vrijednosti je vrijednost po kojoj se predmet leasinga može po isteku ugovora prodati na tržištu.

Udio budućeg korisnika leasinga ovisi o predmetu koji će biti financiran putem leasinga, solventnosti

budućeg korisnika leasinga, te obliku leasinga koji bi bio prihvatljiv za obje strane koje sklapaju leasing ugovor.

Druga faza je zahtjev za leasing od strane budućeg korisnika leasinga koji budući korisnik službeno predaje odabranom leasing društvu uz ponudu ili predračun dobavljača predmeta leasinga.

Treća faza je postupak odobrenja ili odbijanja zahtjeva od strane leasing društva koje provjerava bonitet budućeg korisnika.

U koliko se zahtjev prihvati, davatelj leasinga se uključuje u odnos između stranke i dobavljača sklapajući kupoprodajni ugovor s dobavljačem predmeta leasinga.

Četvrta faza ovog postupka je isporuka predmeta leasinga od strane dobavljača korisniku leasinga nakon što leasing društvo uplati iznos kupovne cijene dobavljaču. Pri tome dobavljač izdaje račun na davatelja leasinga te se obavlja registracija predmeta leasinga na leasing društvo.

Ugovor o leasingu stupa na snagu danom preuzimanja predmeta leasinga od strane korisnika leasinga.

Zadnji značajni postupak realizacije leasinga je osiguranje predmeta leasinga. Police osiguranja glase na leasing društva pa se stoga u slučaju oštećenja na predmetima leasinga moraju kontaktirati davatelji leasinga.

6. ZNAČAJNE RAZLIKE LEASINGA KAO OBLIKA FINANCIRANJA I KREDITA

TABLICA 1: RAZLIKE LEASINGA I KREDITA

	Leasing	Kredit
Ugovorne strane	Dobavljač, davatelj leasinga i korisnik leasinga	Davatelj leasinga i korisnik leasinga
Vlasnik financiranog predmeta	Davatelj leasinga	Korisnik kredita
Bilanciranje predmeta financiranja	Operativni leasing: davatelj leasinga Financijski leasing: korisnik leasinga	Korisnik kredita
Račun dobiti i gubitka	Operativni leasing: leasing rate kao rashod Financijski leasing: kamate kao rashod	Kamate po kreditu kao rashod
Vlastiti udio u financiranju	Avansno plaćanje ili depozit	učešće
Rok financiranja	Ovisno o ekonomskom vijeku trajanja (roku otpisa) predmeta leasinga	Ne ovisi o ekonomskom vijeku trajanja
Kraj ugovora	a) Povrat predmeta leasinga davatelju leasinga (operativni leasing)	Predmet ostaje u vlasništvu korisnika kredita

	b) Kupnja predmeta leasinga (operativni i financijski leasing) c) Daljnje iznajmljivanje (operativni leasing)	
Otkaz za vrijeme trajanja financiranja (prijevremeni raskid ugovora)	Samo uz suglasnost objiju strana ili od strane davatelja leasinga	Okončanje kreditnog odnosa prijevremenom otplatom
Dodatne usluge	Moguće, osobito kod leasinga nekretnina	Nije uobičajeno

Izvor: autor

Lako je uočiti da su kredit i financijski leasing vrlo slični oblici financiranja. Osnovna razlika je u vlasništvu i visini kamatne stope. Značajan je i prijenos vlasništva nad predmetom financiranja. Kod kredita se isporukom predmetne imovine vlasništvo odmah prenosi na zajmoprimca, dok se kod financijskog leasinga vlasništvo može, ali i ne mora prenijeti na najmoprimca istekom ugovora o financijskom leasingu.⁹

Ukoliko je korisniku financiranja važna brzina realizacije financiranja određenog predmeta, leasing je u prednosti pred kreditom s obzirom da je procedura odobravanja leasinga u pravilu brža od procedure

odobravanja kredita. Najveći razlog tome je način osiguranja naplate kredita, odnosno leasinga. Kod kredita kao osiguranje naplate se najčešće traži hipoteka ili fiducija nad predmetom financiranja (ovisno o vrsti predmeta financiranja), dok kod leasinga predmet leasinga ostaje u vlasništvu najmodavca i to nije potrebno jer ako dođe do problema s plaćanjem rata najmoprimac vraća predmet leasinga najmodavcu.

Bit leasinga temelji se na pravnoj i ekonomskoj logici da je u stvaranju profita jače pravo korištenja od prava vlasništva, da se samo korištenjem stvaraju koristi (profit), dok vlasništvo stvara samo troškove.¹⁰ Kod korištenja leasinga poduzećima je nesmanjena kreditna sposobnost, je najam ne povećava zaduženost poduzeća kao kredit te ne djeluje na smanjenje kreditne sposobnosti korisnika.¹¹

7. ZAKLJUČAK

U poslovanju je teško opstati oslanjajući se samo na financiranje iz vlastitih sredstava. Pri odluci o korištenju usluga financijskih ustanova (banaka, leasing društava) nužna je detaljna informiranost o

njihovim proizvodima kako bi korisnik takve usluge uspio iskoristiti iz tog odnosa najbolje za njega.

Radom je dan analitički pristup dvaju oblika leasinga sve više prisutnih na financijskom tržištu Republike Hrvatske. Isto tako je ukazano i na prednosti korištenja leasinga kao oblika financiranja naspram kredita koji je dugo godine bio jedini oblik financiranja dugoročnih sredstava potrebnih za poslovanje neke tvrtke. Radom je istaknuta i ključna prednost leasinga prepoznata na našem tržištu, da se poduzetnici lakše mogu kvalificirati za mjesečne otplate sredstava za rad uzete na leasing nego za klasični zajam ili kredit za njegovu kupnju. Imovina uzeta na leasing ostaje vlasništvo leasing poduzeća te tako ona sama služi kao osiguranje plaćanja. Davatelj leasinga, dakle zadržava vlasništvo nad imovinom danom na leasing, te pri tome ostvaruje sigurnost da će ju moći izuzeti iz stečajne mase ako primatelj leasinga ode u stečaj. Leasing izravno koristi porastu poduzetničke djelatnosti, a pri tome je i vremenski ograničeno korištenje nekog sredstva za rad jeftinije od kupnje.

LITERATURA

1. Bodie, Z., Kane A. i Marcus, A. J. (2004): Essentials of investments, 5th edition. USA : McGraw-Hill
2. Braovac, I. i Jurić, M. (2009.): Leasing u teoriji i praksi. Zagreb: Centar za računovodstvo i financije
3. Cinotti, K. et al. (2005.): Leasing u praksi. Zagreb: Centar za računovodstvo i financije
4. Marković, I. (2000.): Financiranje, Teorija i praksa financiranja trgovačkih društava. Zagreb: RRiF-plus do.o.
5. Palepu, K. G., Healy, P. M. i Bernard, V. L. (2004): Business Analysis & Valuation: Using Financial Statements, 3rd edition. USA: Thomson, South-Western
6. Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost, NN 79/13-35/14
7. Vukičević, M. (2000.): Financiranje malih poduzeća. Zagreb: Rif
8. Zakon o leasingu NN 141/13

⁹ Bodie, Z., Kane A. i Marcus, A. J. (2004): Essentials of investments, 5th edition. USA : McGraw-Hill

¹⁰ Vukičević, M. (2000.): Financiranje malih poduzeća. Zagreb: Rif

¹¹ Marković, I. (2000.): Financiranje, Teorija i praksa financiranja trgovačkih društava. Zagreb: RRiF-plus do.o.